

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. június 12.

37. szám.

Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez.

Irta: Kaán Károly.

(Folytatás.)

Beigazolható és ismeretes, hogy az erdő-
őri szakiskolák nem nevelik növendékeik igényeit. De ne feledjük, hogy azért, mert szakiskoláink növendékei nagyon is vegyes származásúak; nem egy már magával hozza az igények fejlesztésére való hajlandóságot s megrontja internátusbéli tanulótársai gondolkodásmódját az eszmecserék során. A kiképzésnek adott foka pedig a növendékekben akaratlan nagyobb igényeket táplál az étellel szemben, mint a minőt a gyakorlati gazdaság mai fokán és a védelmi szolgálatra hivatott erdőőri javadalmazás teljesen indokolt arányai nyújtani képesek.

Erre a célra a magyar erdőgazdaság nagy átlagban még nem szükségel 2 tanéves szakiskolában képzett egyénre. Erre a célra a helyesen megválasztott jelöltek kell, hogy 3—4 hónapos tanfolyamon kellően kiképezhetők legyenek.

Joggal várható ez annál is inkább, mert manapság a gyakorlatilag képzett, szakiskolát nem látogatott és nagy átlagban eddig ilyen szolgálatra mégis legjobban bevált egyének jó sikerrel állják meg helyüket a kötelező erdőőri vizsgálatnál is. És megbecsülendő, a szolgálatra fontos előnye volna ennek a rendszernek, hogy ilyen uton csekélyebb igényű, jóra valósságukban az erdőgazdaságnál többnyire eleve kipróbált olyan egyének kerüljenek erre a pályára, a kik

az erdőgazdasági munkát a gyakorlati életben tanulták megismerni s a kik az erdőőri alkalmaztatással óhajaikat kielégítve, sorsukat biztosítva tudván, szolgálatuknak odaadással igyekezzenek megfelelni.

A katonaviseltség az erdőőri szolgálatra való rátermettség elbírálásánál, és főleg az állam gazdaságát illetőleg talán szintén figyelembe jöhetne.

Más nézőpontokból kell elbírálnunk azt a második kérdést, vajjon igényel-e a magyar erdőgazdaság olyan egyéneket, a kik műszaki segédszolgálatra alkalmasak.

Volt alkalmam már más helyütt is kifejtennem, hogy a míg a külföld nem egy erdőgazdaságában a műszaki kérdések jórésze az idők folyamán már megoldást nyert, vagy ilyen teendők nagyobb mértékű végzését a helyi viszonyok szükségessé sem teszik, addig a magyar erdőgazda vállaira szónak szorosabb értelmében vett technikai munkák egész sorozata nehezedik. A birtokviszonyok rendezése, az üzem- és hozamszabályozási munkálatok, szállító eszközeink építése és fenntartása, az erdőgazdasági talajjavítás, a földcsuszamlásokat megakadályozó, a vízmosságokat beépítő s erdei patakokat és folyókat szabályozó munkálataink, a sokoldalú gazdasági üzemhez szükséges és épp úgy a személyzet elhelyezésére hivatott magasépítkezések stb. mind technikai ismereteket és ilyen értelmű munkákat igényelnek.

Az erdőgazda ténykedésének javarészét tehát manapság, és még hosszú évtizedeken által hazánkban a műszaki munkák veszik igénybe, a miért is beigazoltan indokolt, hogy a főiskolai végzettségű, tehát akadémiai képzettségű magyar erdőtisztet, a megfelelő ismeretek előfeltétele mellett és a nagyarányu technikai foglalkozás révén az erdőmérnöki cím is teljes joggal megilleti.

Igy állván a helyzet, a műszaki segédszolgálatra hivatott egyének szükségességének elbírálásánál sem lehetett szándékom, de nem is indulhattam ki első sorban a külföld idevágó felfogásaiból; hanem következtetéseim alapfeltevéleit a magyar műszaki foglalkozások szolgálati beosztásában, a nálunk szokásos rendszerekben kellett első sorban keresnem. És vizsgálódásaim folyamán arra a meggyőződésre jutottam, hogy a magyar műszaki foglalkozások minden ágazatában, legyenek azok az államnak a közérdeket szolgáló műszaki hivatalai, a magyar kincstár termelő ágazatai, avagy magánvállalkozások, — nagy és fontos szerep jut a műszaki segédszemélyzetnek. E nélkül az úgy is drága technikai munka költségei aránytalanul emelkednének, s e nélkül a technikusok szellemi erejét a tulságig lenyügözné az olyan mechanikus munka, a mely a gyakorlatot, kézi ügyességet, de nem magasabb értelmi képességet igényel, és a mely megfelelő szellemi vezetés, s ahhoz értő felügyelet mellett kisebb

képzettségű egyének részéről is a legjobb sikerrel végezhető.

Az állam a maga kulturmérnöki hivatalainak műszaki segédszolgálatára a vízmestereket, az államépítészeti hivatnlok hasoncelu teendőihez az utmestereket képezi ki. A bányászat céljaira a bányaiskolákban az építészeti céljaira az építőmesteri iskolákban, a gyári célokra az ipari szakiskolákban nevelik a megfelelő műszaki segéderőt.

Ilyen műszaki segédszemélyzetre lett volna már régen és volna még ma is égető szüksége a magyar erdőgazdaságnak.

Ismerjük és teljes mértékben méltányoljuk is azt a jóindulatot, a mely a műszaki dijnoki intézmény életbeléptetésénél, és az erdészeti pályára akkor nagy arányban tódult fiatalság gyakorlati foglalkoztatásánál befolyásolta a vezető köröket, de tudjuk is azt, mert át is éltük viszontagságait, hogy a főiskolai végzettségű egyének ilyen értelmű alkalmazása főleg és akaratlanul arra szolgált, hogy olcsó műszaki erőt szolgáltatson az államnak a lázasan siettetett technikai munkálatok keresztülvitelében. Az a cél, hogy gyakorlati kiképzéshez nyújtson alkalmat a főiskolából kikerült fiatalságnak, a sokoldalról megnyilatkozott jóindulat dacára, a viszonyok kívánta nagyon is egyoldalú foglalkozás révén igen szűk térre szorítkozott s nem egy esetben járt a legjobb eredménnyel.

Ha akkor műszaki segédszolgálatra alkal-

Medve-vadászat.

— Az A.-ausztriai Vadász Védőegylet közlönye után. —
(Folytatás és vége.)

Ez a hirtelen vadászszerecsen azonban a következő napokon keserűen megbosszulta magát. Ugyanis nap-nap mellett ki-kijártunk, hol egyenkint hol együttesen a szélrózsa minden irányában, de sem medvecsapásra sem egyéb vadra nem bukkantunk. Ennek az eredménytelenségnek nyilván az volt az oka, hogy mi tekintettel az évszakra táborozásunk színhelyét sokkal magasabban választottuk, mint kellett volna; mert az a kevés csapa és nyom, amelyről egyik-másik emberünk esténként hirt hozott, mind a völgy felé vezetett. De itt fent csakugyan nagyon is zord időjárás volt s a hó lábnyi magasságban feküdt. Ebbeli aggályaimat közöltem is a

farmerral, de ő csökönyös volt és görcsösen ragaszkodott ahhoz a nézetéhez, hogy a medvék téli álmukat csakis ebben a magasságban alusszák; — noha a tapasztalat nem adott neki igazat, mert a többi barlangban egy medvére sem akadunk s a további kifüstölés nehéz munkája is minduntalan sikertelen maradt. Hat napi eredménytelen kísérletezés után aztán tanácsosabbnak véltem állandó sikertelen obstruálásom helyett radikálisan cselekedni és hozzáfogtam sátram szétszedéséhez. Mikor a farmer látta, hogy a szándékom komoly, elpuhult európainak nevezett, hanem azért ő is követte példámat. — Tán fölösleges is mondanom, hogy a hegyről való leszállás sokkal nagyobb fáradsággal járt, mint a fensikon tett eddigi kóborlásunk. Sok hegyhátát kellett átmászni, meredek lejtőkön végig kúszni, töméntelen — de szerencsére ártatlanabb természetű — bal esetet kellett végigszenvedni, míg végre az összefüggő erdőövet megközelítettük. Itt legalább a tűz fenntartásának örökös gondjától megszabadultunk s házigazdám távoli békés farmjára is ráláthattunk, ahol még a télnek hire sem volt.

mas altisztek állanak rendelkezésre, a műszaki munkálatok és főleg a kézi ügyességet igénylő teendők mindenestre olcsóbban és gyorsabban lettek volna biztosíthatók. Az üzemrendezési munkálatok pedig bizonyára nem terhelték volna meg oly aránytalan nagy költséggel a még annyira extenzív és kezdetleges gazdaságot. És meg lett volna az az előny, hogy a főiskolát végzett egyének az ilyen munkába való begyakorlás mellett a sokoldalú gazdasági és egyéb műszaki teendőket is mindnyájan megismerik a kívánatos mértékben.

Ámde teljes mértékben elismerjük és nyomatékosan igazolni is kívánjuk, hogy a berendezkedés akkori lázas és sokoldalú munkája közben, a mikor a semmiből oly nagy és tekintélyes arányokban alakult ki a magyar erdőgazdaság, s a mikor a kevés magyar erdőtiszt és a megfelelő védszemélyzet teljes hiánya mellett a korszakalkotó teendők egész sorozata torlódott össze és várt megoldásra: — ilyen műszaki segéderőket annál bajosabb lett volna nevelni és még bajosabb foglalkoztatni, mert szelvében a magyar hazában hiányzott akkor még az akadémiai képzettségű technikus-erő, a mely a műszaki segédszemélyzetet a teendőkbe begyakorolja, és annak munkájához az értelmi vezetést illő mértékben szolgáltassa. Nincs és nem lehet tehát okunk arra, hogy ezt a körülményt a multak hibájának rójuk fel. Sőt az akkori viszonyok természetes következménye-

nek ismerjük és ilyen értelemben bíráljuk is el.

Hogy a magyar erdőgazdaság jelen viszonyai között van-e szükség műszaki segédszemélyzetre, fölösleges is volna részletesebben megindokolnom.

Az a 25 év, mely az erdőtörvény megalkotásával kezdődött és ez esztendőben záródik le, a magyar erdészetet a körülményes kibontakozás teendőivel és az időleges gazdasági berendezkedés munkájával kötötte le.

A munka nagyrésze mögöttünk van!

Kialakult és az egész hazára kiterjedőleg tért foglalt a nemzeti eszmény és a magángazdasági érdekek mellett a nemzetháztartási célokat is szolgálni hivatott magyar erdészet. Kell is ezért most már, hogy a fejlődésnek indult ország háztartásában elfoglalja és a fokozatos fejlődés révén mindenha megállja azt a fontos szerepét, a melyet a helyes közgazdasági összhang a magyar erdészettől joggal elvár és megkövetel.

Azért hangoztatjuk mi minden megnyilatkozó alkalommal, hogy erdészeti főiskolánkat az annak idején talán helyes, de a mai kor igényeit már nem kielégítő szervezetéből a jelen viszonyainknak és szükségletünknek megfelelő niveaura kell emelnünk, a kor és a szükséglet kívánalmainak kielégítésére mielőbb és sürgősen reorganizálnunk kell! És ezért ragadjuk meg a jelen alkalmat is, hogy alsó erdészeti szakoktatásunk kérdésében is annak fejlesztése és a je-

Farmerem most azt tanácsolta, hogy egy ideig itt maradjunk s medvék után nézzünk. Eleinte ugyan nem akartam ráhallgatni, de ökelme annyira unszolt, hogy két napi itt tartózkodásra beleegyezésemet adtam, kikötve azonban, hogy farmjából ebeket hozasson, miket ő azért nem hozott már kezdetben magával, mivel őket a medvétől féltette.

Másnap déltájban a farmer kuvaszai csakugyan megérkeztek s nemsokára újból elszéledtünk az erdőben. Ezuttal a farmer velem tartott ebei kíséretében. Mi a faöv határához mentünk, ahol mindenféle vadnak tömérdek csapásait találtuk. Csakhogy ezek mind kisebb vadakéi voltak, medvecsapást sehol sem láttunk. Így aztán a délutáni vadászat eredménytelenül folyt le. Másnap korán reggel újból fölkerelkedtünk. Én ez alkalommal — bár csekélyebb távolságra — elváltam farmeremtől. Ezt pedig azért tettem, mert szakadatlanul korholta kutyáit, s így joggal tarthattam attól, hogy a lármájával még a téli álmát alvó medvéket is felriasztja. Így magamban aztán alig haladtam egy félórát, mikor

egy sziklafal mellett menve majdnem ráléptem egy a barlangja előtt fekvő medvére, amely nagyokat fujva és morogva felugrott s a következő pillanatban a szikla mögött eltűnt. Meglepetésemből fölocsudva, az ebeknek fűtten tettem s csakhamar halottam a farmer hangos kiáltását is aki az ebeket keresésre ösztökélte. Én, — az ebek csaholásának irányából következtetve, mindjárt tisztában voltam azzal, hogy hamis nyomot követnek, feljök siettem tehát, hogy helyes irányba tereljem őket. Fáradtságom azonban kárba vészett, mert ezek nem vettek tudomást rólam, hanem eszeveszetten lefelé hajtottak. — Tanácstalanul állottam egy percig, végre is neki vágtam régi helyemnek, hogy lássam vajon merre futott el a medve? Midőn a helyszínére értem, a nyomokból csalhatatlanul megállapíthattam, hogy a medve a barlangot még nem használta, menekülése közben a sziklaél tulsó oldalán megcsuszott s jódarabig legurulva tényleg lefelé tartott. Izgatottan hallgattam egy darabig s egyszerre úgy tűnt fel nekem, mintha az ebek „álló“-ra csaholnának. Nem törődve a veszélylyel, neki vágtam

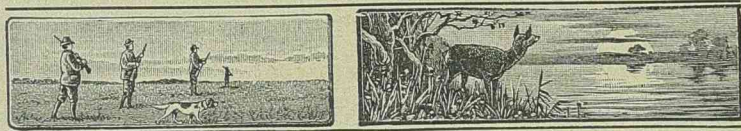
len szükséglet szerint való kialakítása érdekében kifejtjük legjobb szándéku nézeteinket.

Az idők és azok kapcsán a körülmények megváltoztak!

Az erdészeti főiskolánkra az erdőtörvény életbe lépte után jelentkezett aránytalan tódulás megszűnt. Manapság az erdészeti főiskola látogatottsága a magyar erdőgazdaság ilyen egyénekben való szükségletének olyan arányszámára szállt le, a mely számban remélhetőleg mindenki foglalkozást, de tanulságának megfelelő megélhetést is kell, hogy kapjon attól az időponttól kezdve, a mikor már a korábbi idők tulprodukcója a képességének megfelelő elhelyezést talál.

Ez az állapot a múlt időknél egészségesebb helyzetet fog teremteni, de nem fog nyújtani elégséges technikus erőt a jelzett értelmű teendők végzéséhez; a minthogy e megfogatkozás ilyen következményei már ma is érezhetők mindenfelé.

(Folyt. köv.)

Vizsla-tanítás és használat.

Irta: Stark Dezső főerdész.

(Folyt.)

Folytatólag az apport-tárgyat különböző helyekre elrejtjük és „keresd-hozd“ (such apport) vezényszóval előhozatjuk. E közben tanácsos a vizslát arra szoktatni, hogy a hol lehasaltatjuk, ott maradjon, míg nem hívjuk.

most a meredeknek, de egyszerre csak elestem s úgy gurultam az oldalon lefelé mint egy lapda. Eközben oly szerencsétlenül vágódtam egy fatörzshöz, hogy alig birtam talpra állani. — Az ebek ugatása pedig egyre hevesebb lett s már a vad csörtetését is jól hallottam.

Dacára fájdalmaimnak behatoltam a sűrűségbe, hogy minél előbb a viaskodás helyén lehessenek. Csak-hogy ez nem ment ám oly könnyen, mint talán az ember gondolná. Kuszva, mászva, bukva, a sűrű alomzatban elakadva, nagynehezen s vérző sebekből borítva jutottam csak előre. Majd közelebb kerültem s amenyire az ágak bokrok engedték, láttam hogy a medve mily elkeseredett harcot vív az ebekkel. Iszonyu vonításukból következtetve tisztában voltam azzal, hogy egyik-másikat alaposan helybehagyta a mackó. Természetes hogy a viaskodás nagyobb lármáját mindig arra használtam fel, hogy ebben a képzelhetetlen sűrűségben előbbre jussak. Így jóformán a medvét épp úgy sikerült belopnom, akárcsak egy siketfajdkakast.

Éppen az egyik ebnek fájdalmas vonítása s utána

Ez úgy történik, hogy pálcával kezünkben „hasalj“-t vezénylünk, majd folyton fenyegetődözve, lassan hátrálunk e szavakkal: „ott maradj!“ (dort bleib). Ha a vizsla felemelkedik, feléje közeledünk és hangsúlyozva marasztaljuk, majd ismét hátrálunk mindig messzebb és messzebb s ezt addig folytatjuk, míg az állat nyugton nem marad. Eleinte megelégszünk néhány másodpercnyi várakozással, aztán visszamegyünk hozzá s megsimogatva, „fel“ (auf) vezényeljük. Később fokozzuk a türelmét, miközben el is bujunk a szemei elől. Ha ilyenkor vezényszó nélkül felkelne, szigorúan visszaparancsoljuk és ismét távolodunk tőle. Mindezt addig kell gyakorolni, míg teljes nyugalommal várakozik 2—3 percig is a vezényszóra. Ezt az időt aztán arra használjuk fel, hogy a gyakorló tárgyat eldugjuk s aztán vagy pisszentéssel, vagy halk fütytyel előhívjuk a tanítványt, megsimogatjuk, esetleg leültetjük és kis vártatva vezényeljük: „keresd-hozd!“ Itt jegyzem meg, hogy apportíroztatás közben semmiféle ételfalatot nem szabad adni a tanítvány-vizslának, mert az teljesen eltereli a figyelmét és kedvét az apporttárgytól; ha azonban jól végezte a gyakorlatokat, akkor befejezésül adhatunk neki kedvenc falatjaiból.

A visszahagyó hasaltatás tökéletesítésének nagy hasznát vesszük különösen erdei vadászatoknál, ha pl. véletlenül, vagy éppen terv szerint cserkészünk. Az én vizslám ilyenkor halk vezényszóra elfekszik félóráig is és ha intek neki, úgy sompolyog utánam, hogy egy levelet se zörget meg, de ha lövést teszek, egy-két pillanat alatt ott terem és idegesen lesi a parancsot; ha pedig eltűntem a szemei elől, rövidke füttyszóra nyomban feltalál.

Az elősorolt gyakorlatok után ismét a zsebünkbe teszünk egy darab kenyeret s kezünkben pálcikával, vagy könnyű korbáccsal elvisszük tanítványunkat sétálni olyan helyre, a hol senki sem háborgat bennünket, de

a medve irtóztató bődulése hallatszott, még pedig nagyon közelről, a nélkül hogy a készentartott fegyvert használhattam volna, mert a nagy sűrűségben egészen tehetetlenül állottam. Jobban leguggoltam tehát s innen mindjárt láttam, hogy más oldalról egy tisztásabb helyről kell a medvét megközelítenem. De ez csak úgy volt lehetséges, ha az eddig tett borzasztó uton visszamegyek. Nem haboztam soká s neki vágtam; de alig hogy a sűrűből kiértem, hogy a fenyegetést megkerülve a másik oldalon mehessek fel, nagy bosszuságomra hallom, hogy az ebek a medvét felfelé hajtják. Bosszuságomban azt sem tudtam, hogy mit tegyek. Végre is kelleni nekivágtam újból a meredeknek, mialatt az ebek folyton felfelé távolodtak s gyorsabban mint hittem volna, csakhamar a korábbi helyemhez a barlang közelébe értem, ahol legnagyobb meglepetésemre fedett állásban a farmert láttam lövésre készentartott fegyverrel. Iszonyu irigység fogott el s módfelett bosszantott, hogy én aki annyit fáradoztam, nyugodtan nézzem, hogy ez a ravasz farmer, ki biztos tudatában volt annak,

vadat sem találunk. Ez persze eleinte nem lesz valami épületes látvány, mert a vizslakölyök minden iránt közlelő érdekű, jobbra-balra futkos, szaglász. Mind ezt türelemmel elnézzük neki, de közben-közben püssentünk, vagy ha távolabb szaladt volna, ráfűtöztünk és jobb kezünkkel térdünkhöz intve tanítgatjuk, hogy mindig figyeljen ránk és hívásra azonnal visszatérjen. Ámbár ez sem megy mindig, de türelemmel hamar célt érünk. Ha ugyanis a kis nebuló futkosás közben közelünkbe jut, akkor püssentünk rá, mutassunk neki egy darabka kenyeret s ha odajön, simogassuk meg és adjuk neki a kenyérdarabkát. Ezt ismétljük néhány-szor, majd ha távolabb lenne tőlünk, ugyanezt tegyük a fűtőszóval, mely rövid és éles legyen, természetesen erre a célra készen tartott fűtőlövel. Ez azért szükséges, hogy a kutya csak a gazdája fűtőjére hallgasson. Midőn a második-harmadik séta alkalmával a püssentés és fűtő biztos sikert mutat, akkor kezdjük meg a „hátra“ (zurück) és „előre“ (vorwärts) vezényszavak gyakorlását. A kutyát magunkhoz hívjuk, s aztán a pálcikával az első lábait ütögetvén, „hátra“ vezényszóval folyton tartóztatjuk; ha mégis elénk kerülne, legyünk gyorsab-bak és a vezényszó hangsúlyozása közben ügyeljünk, hogy előre ne mehessen. Így sétálunk vele mindaddig, míg meg nem nyugszik és hátul nem marad; ha pedig nagyon makacskodik, akkor érzékenyebben is rá-suhinthatunk, de mindig csak az első lábaira, vagy a szűgyére; különben pedig a vezényszót folyton han-goztassuk és a pálca is mindig mozogjon a kutya orra előtt. Egy negyedórai ilyen séta után megsimogatjuk a tanítványt — de nem adunk neki semmit — és „előre“ vezényszóval hagyjuk szaladni, ha pedig nem menne, akkor többször ismételve a vezényszót, bal kezünkkel előre taszítjuk és hagyjuk futkosni. E közben aztán ismét gyakoroljuk a püssentést és a fűtőt, kenyér-jutalommal. Így kell ezt folytatni mindaddig, míg biz-tosan nem érti a vezényszavakat.

hogy ebei a medvét előbb vagy utóbb mégis a barlang-jához hajtják, minden fáradozás nélkül zsákmányomat könnyű szerrel lepuffantja. Csakhogy ő is tul ekszpónálta magát. A medve ugyanis időelött észrevette a farmert és visszaugrott, az ebek pedig egyre hajtották. A farmer ennek dacára nem mozdult helyéről, úgy, hogy már magam is azon törtem a fejemet, vajjon nem volna célszerűbb, ha én is itt a barlang közelében foglalnék helyet. Azonban ökelme átlátott a szítán s még mielőtt a barlang közvetlen közelébe értem, intett hogy térjek ki jobbra. Én a tanácsát megfogadtam s örö-mömre szolgált, mikor nyomban ezután hallottam, hogy az ebek felém hajtának, jelül hogy a medve nem akar a barlang környékéről távozni. Csakhamar előttem ker-gették az ebek a medvét úgy hogy sebtiben rálöttem, mire újból a sürűben tűnt el. Ötször egymásután ismét-lődött most az ebbeni jelenet, de kiléven merülve, ugy-látszik mindig elhibáztam a fenevadat. Végre a hatodik alkalommal, mikor a medve balfelől egyenesen a hegy-hátnak tartott, fekvő helyzetben ismét rálöttem, amely

Némelyek bizonyára vezetékek által vélik könnyeb-ben fogatosítani e gyakorlatot; én azonban tapasztalatból tudom, hogy az így tanított vizsla csak addig engedelmes, a míg nyakán érzi a vezetéket.

Mialatt a vizslát arra tanítjuk, hogy parancsszóra hátul vagy elül járjon, e közben kint a szabadban is folyton ismétljük a „hasalj“ (dropp) gyakorlatot, ugy-anayira, hogy ha a kutyánk, bár vágóban fusson is, a vezényszóra nyomban meglapuljon.

Midőn kutyánkkal már néhány-szor külső sétán is voltunk, az oly igen fog hozzánk ragaszkodni, hogy minduntalan a nyomunkban lesz és lesi minden moz-dulatunkat. Ebből kifolyólag gyakrabban jelentkezik majd a szobában is, hogy mellettünk lehessen, s épen ezért még egy parancsszóra kell őt megtanítanunk; ez a „feküdj“ (legdich). Talán feltűnő, hogy én ezt csak most kezdem tanítani; ennek is meg van az oka. Kez-detben ugyanis a vizslakölyök olyan nyugtalan, ideges, hogy még az ülés is nehezebbre esik, annál inkább bajos volna őt lefekvésre szoktatni; de leginkább azért hagy-juk e gyakorlatot utoljára, hogy a tanítványt az ő tudnivalójában össze ne zavarjuk, s küiödösen megér-tessük vele, hogy a „feküdj“ az ő nyugalomidejének vezényszava. Erre úgy tanítjuk meg hogy midőn a tanítási gyakorlaton kívül a szobánkba jön, magunkhoz hívjuk, megsimogatjuk s „ül“-t vezénylünk; aztán le-guggolunk hozzá, s „feküdj“ vezényszóval megfogjuk a két első lábát, magasan és gyöngéden az oldalára döntjük, a mint a kutya közönségesen feküdni szokott s aztán ujunkkal megfenyegetve nyugalomra intjük, sőt vissza is nyomjuk, ha talán fel akarna kelni. Ez az egy-évesnél fiatalabb vizslánál és különösen a rövid-szőrűeknél nehezen megy, soká tanulják meg, de már egy éven tul mindegyik nyugodtabb, s a hosszuszőrűek előbb is szívesen elfeküsznek a gazdájuk mellett.

Ezzel befejezván a tulajdonképpeni „szoba-dressura“

alkalommal nyugtázta is a golyómat. A legközelebbi pillanatban legurult a medve a belékapaszkodott ebbel együtt az oldalon s lent a sürű nyirfa fiatalos szélén fennakadt. Az eb vonítását jól hallottam, de nagyobb súlyt nem fektettem rá, de bevártam a sietve közeledő farmert, akivel aztán a nyirfa-fiatalos felé mentünk. Feleuton szembe jött — jobban mondva vánszorgott az egyik kuvasz, — számos sebből vérezve. A másik három ebnek se hire se hamva, mintha csak a föld nyelte volna el őket. A helyszínre érve, a medvének sem volt semmi nyoma. Vérszom volt eleinte bőven s ezt késő estig követtük, míg egyszerre az is meggyérült, úgy, hogy a beállott esthomályban nem lehetett már követni.

Másnap utitervemhez hiven fölkeredtem, hogy hazámba visszatérjek. Az utánkeresést házigazdámra bízom, a kinek a vendégszeretetét soha sem fogom elfeledni.

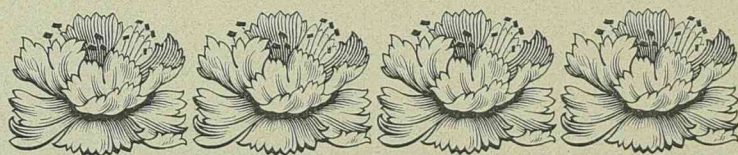
ismertetését, folytatólag a vadászatra való begyakorlásról kell szólnom. Itt mindenekelőtt ismételtem a tapasztalatokon alapuló azon kijelentésemet, hogy a szobában el lehet mókázni akármilyen kuvasz-ivadékkal, de a szakszerű vadászatra csak fajvizsla alkalmas; tehát jelen értekezésemben mindig ilyeneket gondolok.

Midőn tanítványunkkal először megyünk ki olyan területre, a hol vadakat fogunk találni, nélkülözhetetlen főkellék, hogy az, a megszokott füttyszó által feltétlenül kezünkben legyen. Én ugyanis következetesen kitartok azon elvem mellett, hogy vizslámat vezeték nélkül tanítom minden gyakorlatra, mert pótolja azt nálam a tanítvány biztos fegyelmezettsége.

Tehát vállunkon töltetlen fegyverrel, s kezünkben korbácscsal sétálgatunk a vadászterületen, miközben vizslánk folyton hátul-, illetve baloldalunkon járjon. Kezdetben, úgy egy negyedóraig olyan helyen járjunk, a hol még vadat nem fogunk találni, s ezalatt többször vezénylünk „hasalj“-t sőt ha ez nem menne egészen kifogástalanul, akkor tovább is gyakorolhatjuk és pedig teljes szigorral, hogy a parancsszó hatásában ne csalakozzunk, ha arra szükség lesz. Ugyanis tovább haladva, most már vadat keresünk, s ha előttünk felugornék egy nyul, vagy felrebbenne egy folt fogoly nyomban „hasalj“-t vezénylünk, sőt biztonság kedvéért a korbácscsal is rálegyintünk a vizslára és „fujj“ (pfuj) tiltó szóval figyelmeztetjük hogy a vad után törnie nem szabad. Ha mégis megugornék, készen legyen a füttyölő, melynek rövid éles hangjára azonnal vissza kell térnie. Ilyenkor, ha a nyul után ment: „fujj nyul“ (Pfujj Haze), ha madár után: „fujj madár“ (Pfujj Vogel) tiltó kifejezések ismétlése után ráverünk a korbácscsal. Aztán pedig folytatjuk a sétát és vadakat keresünk mindaddig míg utóbb azok előtörésekor már vezényszó nélkül is szépen hasal a kutyánk. Ilyenkor mindig meg kell dicsérni, simogatni s ha a vad már eltűnt szemeink elől tovább megyünk de ne a vad nyomán, mert a szimat könnyen megzavarja a tanítványt. Így sétálunk a kutyánkkal két-három napon, midőn aztán a gyakorlat már jól megy, akkor ismét olyan helyet választunk, a hol nincs vad, s itt előre bocsátjuk a vizslát ezen vezényszóval: „előre keress“ (Vorwärts such). Midőn előre szalad, tartjuk folyton figyelemmel, s eleinte rövidebb, majd hosszabb időközökben hívjuk vissza, néhány percig tartjuk mellettünk s aztán ismét előre bocsáthatjuk. Ha azt látjuk, hogy szenvedélylyel keresgél, akkor kezdjük tanítani arra, hogy előttünk jobbra és balra, hosszú vonalban járja át a területet. Ez úgy történik, hogy midőn a vizsla jobbra szalad, mi fél-balra fordulva haladunk lassan előre, mit a vizsla észrevevén, azonnal irányt változtat és utánunk igyekszik baloldal felé; midőn pedig a baloldalon távozott volna messzebb, úgy fél-jobb fordulattal lépegetünk tovább, hogy visszatérítsük. Ha e közben a vizsla figyelmetlen találna lenni, akkor rövidke füttyszóval lábhoz vezényeljük és megfenyegetvén, néhány percig visszatartjuk. Olykor-olykor kézmozdulattal is irányíthatjuk,

sőt így is lehet tanítani, de a testmozdulat egyszerűbb és biztosabb. Keresés alatt általában ne zavarjuk a kutyát gyakori fütttyögetéssel, vagy pláne szólítgatással, ha t. i. jól végzi a dolgát; ellenben pedig minden hibáért figyelmeztessük. Ha vizslánk már a keresésben is ügyességet tanusít, akkor mehetünk vele vadász területre. Itt azonban még néhányszor kísérletet teszünk, hogy a vadak láttára hasal-e, s csak úgy bocsátjuk előre, ha ez biztosan megy; de még ekkor is eleinte és pedig egy-két hónapig röviden tartjuk, vagyis nem hagyjuk messze keresni, nehogy esetleg a hévtől elragadtatván, nagy hibába essék. Keresés közben a fiatal vizsla eleinte mindenféle élőállatot jelez, huz és áll; erről le kell szoktatni olyanformán, hogy ha pl. verebet, pacsirtát, vagy más efféléket állana, mindig vegyük észre és szóljunk rá, hogy; „tovább“ (weiter), a macskára meg: „fujj macska“ (Pfuj Kace), mert ez utóbbit szívesen megkergeti minden vizsla. Ha aztán vadra talál a kutyánk, tartjuk élénken figyelemmel, hogy szabályosan huzza és állja azt; ilyenkor közeledünk hozzá és halkan dicsérgetjük, s ha szépen áll, megsimogatjuk. Ha a vad ilyenkor magától előtörne, akkor nyomban hasaltatjuk a kutyát, de ha a vad jól kitart, akkor — miután a növendéket megsimogattuk, megdicsértük — lassan visszahátrálunk 15—20 lépésre és pisszentünk, vagy ha erre el nem hagyná az állást, rövid, éles fütttyel hívjuk vissza és megdicsérvén, magunk mellett tartva, odébb megyünk és vagy más oldalról eresztjük rá ugyanazon vadra, vagy ha van sok vad és hamar találhatunk másikat, akkor tovább megyünk s az elébb állott vadat teljesen elhagyjuk.

(Folytatása következik.)

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Vadászati ügyben

hozott kormányrendeletek, határozatok, döntvények és szakvélemények.

Hajtókutyaikkal a tilalmi idő alatt kártékony vadra sem szabad vadászni.

(A m. kir. belügyministeriumnak 1902. évi 23081. körrendelete valamennyi csendőrkerületi parancsnoksághoz.)

Az „Országos Magyar Vadászati Védegylet“ előterjesztése szerint számos felszólalás történik a miatt, hogy egyesek a vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-c. 9. §-ában foglalt rendelkezés ellenére az általános tilalmi időben is folyton hajtóebekkel vadásznak vaddisznóra.

Az illetők ezen eljárásukat az idézett t.-c. 13. §-ának azon rendelkezésére alapítják, mely szerint a ragadozó vagy kártékony állatokat saját területén a birtokos bármikor elpusztíthatja.

Az igazságügyminiszter ural egyetértőleg kijelentem, miszerint az a felfogás, illetve az 1883. évi XX. t.-c. 13. §-ának olyan értelmezése, hogy az abban felsorolt állatokra az általános vadászati tilalom idejében hajtóebekkel is szabad vadászni, helytelen.

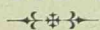
Mert az 1883. évi XX. t.-c. szellemének és céljának az a felfogás felel meg, hogy az általános vadászati tilalom ideje alatt (február 1-től augusztus 15-ig) hajtókutyákkal a törvény 13. §-ában felsorolt vadakra sem szabad vadászni, bár ezekre egyébként bármely időben is szabad vadászni.

Ennek a felfogásnak a helyessége magából a törvény 9. §-ának tartalmából okolható meg. Teljesen felesleges lett volna ugyanis a törvénynek különösen hangsúlyoznia, hogy az általános vadászati tilalom ideje alatt hajtókutyákkal egyáltalán nem szabad vadászni, ha ez alatt a törvény nem azt kívánta volna kimondani, hogy még oly vadakra sem, a melyek különben egyébként bármikor (vadászatilag is) elpusztíthatók. Ez az értelmezés megfelel az 1883. évi XX. t.-c. intentiójának is, a mely az, hogy a hasznos vadak állománya kiméltessék, ami az ellenkező értelmezés mellett nem volna elérhető, mert a hajtókutyák éppen az általános tilalmi időszak alatt szaporodó vadak fiait is elfognák.

Ennélfogva a jelzett visszaélések lehető megszüntetése céljából felhívom a címet, miszerint haladéktalanul intézkedjék az iránt, hogy a csendőrség a netán előforduló hasonló eseteket a vadászati kihágási ügyekben eljárni hivatott elsőfoku hatóságnál feljelentse.

Tett intézkedéseiről jelentést várok.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Az erdősítés hazánkban.** Az erdei üzemtervek szerint a múlt 1903. évben 198,948 k. holdat kellett volna beerdősíteni, tényleg 115,755 holdat erdősítettek be s így bár a hátralék jelentékeny, mindamellett ebben az évben is jelentékeny előhaladás konstataálható. Az erdősítés iránt fellendült kedvet az is mutatja, hogy 7932 hold oly területen történtek erdősítések, a melyeknek foganatosítására a birtokosok nem voltak kötelezve. Tallián földmívelésügyi miniszter oly esetekben, midőn a birtokosok a költségeket maguk nem képesek elviselni, az erdei facsemetekertek telepítését, melyet magánosok kezdenek, államsegítséggel teszi lehetővé. A vízmosásos és kopár területek beerdősítéséhez pedig az állami csemetekertek múlt évi termeléséből 1855 folya-modó erdőbirtokosnak 38 millió darabot osztatott ki a miniszter, a melyből 8010 hold beerdősítése remélhető.

* **Lágy és kemény víz.** Régi tapasztalat, hogy az ugynevezett kemény víz, vagyis az, melynek összetételében sok a mész és magnézium-só, bizonyos ételek, főképpen hüvelyes vetemények főzésére, kávé, vagy teakészítésre nem alkalmas. Dr. Richter ezt a tapasztalatot a berlini egészségügyi intézetben végzett kísérletekkel tudományosan is beigazolta. A kísérleteknél

borsót használt és azt tapasztalta, hogy a kemény vízben főzött borsó emészthetetlen és kellemetlen keserű utóíze van. Az ilyen víz az egészségre mint ivóvíz is ártalmas.

* **Mély tavak.** Egy német tudós előadást tartott a berlini földrajzi társaságban az európai tavak mélységéről. Európában 873 olyan jelentékenyebb tó van, a melynek a mélységét már megmérték. A 873 tó között 27 van, a melynek az ismert legnagyobb mélysége több 200 méternél, ezek közül 14, tehát több mint fele a a Skandináv-félszigeten van. Ott van Európa 4 legmélyebb tava: a Hornindalsvain, a mely 486, a Mjösen-tó, a mely 452, a Szlaszane, a mely 455 és a Timcsajó-tó, a mely 438 méter mély. Ez a négy tó Norvégiában van. A Skandináv-félszigeten kívül kétszáz méterrel mélyebb tó van Európában 10 az Alpesebben, vagy ezek mentén, kettő Skótszágban és egy Macedóniában. Valószínű, hogy a Ladoga-tónak is van olyan helye, a hol mélysége megvan kétszáz méter. Az összes mély tavak vagy magas hegyek tövében, vagy geológiai beomlások helyén vannak. Tizenhét közülük kriptodepresszió, vagyis olyan tó hogy a fenéke mélyebben van mint a tenger színe. A hegyi tavak között legmélyebb a Lac Bleu, a mely 1968 méter magasságban fekszik a Pireneusokban és 121 méter mély.

— **Jó-e a fák körül a gyepek?** A legtöbb gyümölcsösben látjuk, hogy a fák alatt gyepek terül el. Pedig az nem jó, ha a fát közvetlenül fű veszi körül, mert ez a csapadékot jóformán mind maga használja fel és a fa gyökereitől elvonja a vizet. Különösen a fiatal fák selylik ezt meg, mert a gyökereik sekélyebben terjednek. Ha a gyepek alatt vizsgáljuk a talajt, azt látjuk, hogy az egészen száraz, míg oly fák, körül melyek gödörrel vannak ellátva, a föld még 60 centiméteren alól is nyirkos.

NAPI HIREK.

— **Lapunk kedvezménye.** Folyó évi április havában kibocsátott és az ismert erdőgazdaságokhoz megküldött felhívásunkban azt a kedvezményt helyeztük ki-látásba, hogy azoknak az újonnan belépő előfizetőknek, kik egyszerre 4 koronát beküldenek, a lapot ezért az összegért nem féléven, hanem 8 hónapon át küldjük. A felhívásnak nem lett meg a várt eredménye s így számos fölösleges lappal rendelkezvén, a kedvezményt kiterjesztjük oly módon, hogy azoknak az új előfizetőknek, kik a folyó hóban, vagy a jövő hó elején 2 korona negyedévi előfizetést beküldenek, a lapot május 1-től szeptember végéig, tehát 5 hónapon át küldjük.

— **Házasság.** Klés Salamon m. kir. erdőőr a Szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál, folyó hó 5-én eskü-dött örök hűséget Szászsebesen Urszu Anna földbirto-kos leánynak. A menyasszony örömszüleinek házába diszes vendégsereg gyülekezett, hogy részt vegyen az ifju pár örömeiben és boldogságában, melyek hogy tar-tások legyenek, őszinte szívből kívánjuk.

— **Nemes fűztelepek.** Tallián földmívelésügyi miniszter huszonhat községnek, a melyek 42 hold köz-ségi nemes fűztelepet létesítettek, 8400 korona segítsé-get engedelmzett. Az intézkedés célja az, hogy a gyü-

mölcsstermelés föllendülésével a kivitelre elég kosár álljon rendelkezésre, annál inkább, mert ezek előállítására téli munka és a földmives népnek télen át keresetet biztosít. A fűzfajok tanulmányozása végett Baján homoktalajon, Bustyaházán agyagtalajon fűzkisérleti telepek fölállítását rendelte el a miniszter. A földmivelésügyi kormány tavaly 4 millió 997 ezer nemes fűzdugványt osztott ki hatvanhat községben, a hol a nép kosárkötéssel foglalkozik.

— **Megölték a sertései.** Székesfejervári tudósítónk szerint borzalmas halállal mult ki Kardos János csapdi pusztai vagyonos öreg földmives gazda. A minap hizó sertéseit etetni akarta, miközben az éhes állatok úgy neki estek az öreg embernek, hogy az földhöz vágódott. Erre a feldühödött hizók megrohanták a magával tehetetlen öreget s össze-vissza mardosták. Kiáltásaira az elősiető cselédség már rettenetes sebekkel borítva, vérében fekvő találta s mire orvosi segítség érkezett, a szerencsétlen ember meghalt.

— **Megölte az édesanyját.** Törökkanizsa torontálmegyei községből párját ritkító büntényről kapunk hírt. Egy 60 éves asszony ugyanis megölte 80 éves édesanyját. A gyilkos Karsai Katalin vén leány, a ki anyjánál, a 80 éves Karsai Jánosnénál lakott. Az anya és leánya folyton civódtak egymással s Karsai Katalin tegnap szóváltás közben annyira dühbe jött, hogy balját ragadott s anyját agyonverte. Karsai Katalin eleinte mindent tagadott, csakhamar azonban megtört és bevallotta, hogy ő verte agyon 80 éves anyját. A 60 éves anyagyilkos most a börtönben ül.

— **Egy villámcsapásra négy halott.** Megrendítő szerencsétlenség történt a Zemplén-Vásárhely mellett levő s az Andrássy gróf uradalmához tartozó Biscopusztán. Ugyanis az egész vidéken erős esőzés és zivatar volt, a mely a mezőn talált mintegy 30 trencsénmegei munkást, a kik répakapálással foglalkoztak, ezek közé ütött le a villám, még pedig oly szerencsétlenül, hogy 4 ember rögtön meghalt, a többi pedig egy kivételével, súlyosan megsérült.

— **Öngyilkosság a fészület előtt.** Lőcse közelében, Szen-István község határában az arra járó parasztok a fészület előtt a minap egy átlőtt mellű katonát találtak. A szerencsétlen még élt, de nem ment segítségére senki. A babonás nép buta félelemmel bámulta a vonagló embert s elkeseredetten mondogatta:

— Megrontotta a határt, odavesz a vetésünk!

És nem akart hozzá közeledni senki sem. Este volt már, midőn a csendőrség értesült az esetről, az életunt baka addigra azonban már elvérzett és meghalt.

— **Katonák véres verekedése.** Danzigban szombatrol vasárnapra viradó éjszaka véres összetűzés volt szekereskatonák és huszárok között. A katonák egy vendéglőben összeszállalkoztak, kardot rántottak egymás ellen s az utcán valóságos harc támadt. A rendőrség nem volt képes a dulakodókat elválasztani. Husz katona súlyosan megsérült, egy meg meghalt és igen sokan jelentéktelen sérülésekkel jutottak a helyőrség fogházába.

— **Szerelmi dráma.** Kassai tudósítónk írja: Harinecz Mihály háziszolga, vasárnap délután berontott özvegy Szántó Árminné bőrkereskedő vám-utcai lakásába és a konyhában revolverből hátulról kétszer rálőtt Rémiás Julianna szakácsnőre. Az életveszélyesen megsérült asszony eszméletlenül rogyott össze, mire Harinecz magára lőtt. A mentők segítségével a közkórházba szállították a sebesülteket, a kik halállal vívódnak. A véres esemény oka az, hogy a harmincöt éves szakácsnő, a ki öt kis gyermek anyja, a huszonkét éves legénynek, a kivel szerelmi viszonyt szőtt, kiadta az útját, mivel férje levélben értesítette, hogy Ameribából, a hol mint bányamunkás 8 évig dolgozott, egy kis megtakarított vagyonnal nemsokára hazajön.

— **Halálos pofon.** Hont községben Róth Lajos kereskedő üzletébe beállított Lőrincz István földesgazda s nagy lármát csapott azért, hogy a leánya 6 fillérért kisebb dohánycsomagot kapott mint máskor. Lőrincz még egy dohánycsomagot követelt, a mire Róth arcultotta. A földmives összeesett, eszméletlen állapotban vitték haza s másnap meghalt. A boncolás megállapította, hogy Lőrincz halálát agyrázkódás okozta, s ezért a vizsgálóbíró Róth Lajost letartóztatta, de az ipolysági törvényszék 2000 korona ovadék ellenében szabadlábra helyezését rendelte el.

Szerkesztői üzenetek.

Sándor György urnak, *Istvánhegy*. Arra nézve, hogy a vadőri vizsgára való előkészüléshez van-e német tankönyv, nem tudunk felvilágosítást adni. Legjobb lesz ha kérdést intéz Grill Károly könyvkereskedéséhez (Budapest, IV. Dorottya-utca), mely — ha ilyen tankönyv egyáltalán van — azt meg is küldi.

A kiadóhivatal postája.

Ziegelhoffer Kálmán urnak, *Uj-Kér*. Az évkönyvre annak idején beküldött összeget a lap előfizetési díjába átszámítottuk. — Vitos József urnak. Előfizetése július végén jár le. — Szilvási Gyula urnak. A beküldött 4 koronával szept. végéig fizetett elő. — Lyách László urnak, *Páskőcz*. Július 15-ig van előfizetve. — Patrik János urnak *Majthén*. Előfizetése aug. 15-ig van rendezve a beküldött 2 koronával. — Fekete Sándor urnak *Marosvásárhely*. Az elmaradt 35-ik számot újból megküldtük.

Hirdetések és pályázatok.

Erdőőri vagy erdőlegényi állást

keres egy 25 éves, róm. kath. valásu, szakiskolát végzett és katonaviselt fiatalember, ki most is egy nagyobb uradalomnál van alkalmazva. Beszél magyarul és németül. Uj helyét csak a folyó év október havában vagy a jövő év január 1-én foglalhatná el. Címe meg tudható az „Erdészeti Ujság” szerkesztőségénél.¹⁻⁵

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtaján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. június 12.

37. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez. — 2. Vizsla-tanítás és használat. — 3. Tárcá: Medve-
vadászat. — 4. Hasznos tudnivalók. — 5. Különlélék. — 6. Napi hírek. — 7. Szerkesztői üzenetek. — 8. A
kiadóhivatal postája. — 9. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangu egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

440—1904. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alólirott m. kir. állami erdőhivatal Aradvármegye közgazgatási erdészeti bizottságának idei 1688/KEB. sz. határozata folytán, a lemondás következtében megüresedett egy első osztályu, fokozatos előléptetés esetén egy másod, esetleg harmad osztályu, 800, 700, illetve 600 K évi javadalmazásu járási (kerületi)

erdőőri állásra

pályázatot hirdet.

Pályázók felhivatnak, hogy az erdőtörvény 37. §-ában előirt minősítésüket, ép és egészséges testalkatukat, életkorukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt, 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg irt kérvényeiket f. évi **junius hó 20-ig** ide nyújtásuk be.

Az elkészett, vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Megjegyeztetik, hogy azonos minősítéssel bíró pályázók az oláhul jól beszélők előnyben részesülnek.

Arad, 1904. évi május hó 15-én.

M. kir. állami erdőhivatal.

437—904. sz.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium f. évi 34812. sz. a kelt magas rendelete alapján a jerszegi m. kir. közalap. erdőgondnokságnál megüresedett szilasgajlenkai IV. osztályu

erdőőri állásra

480 K évi fizetés, természetbeni lakás, 18 ürm, I. oszt. dorong tűzifa, 2 kat. hold földjárandóság és szabályszerű legeltetési illetménnyel ezennel pályázatot hirdetek.

A folyamodonak kérvényei sajátkezüleg irandók és folyó évi **augusztus hó 15-ig** alólirott erdőgondnokságnál benyújtandók.

A kérvényhez csatolandó: 1. Szakvizsgai bizonyít-

vány, 2. keresztlevél, 3. orvosi bizonyítvány, 4. esetleges szolgálati bizonyítvány, 5. hatósági bizonyítvány.

A magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes bírása elengedhetetlen kellék, a román nyelv tudása pedig előnyt biztosít a pályázónak.

Jerszeg, Krassószörénymegye, 1904. május 16-án.

M. kir. közalap. erdőgondnokság.

Pályázati hirdetmény.

A **maisai** gazdasághoz tartozó rácvölgyi főerdészi járásban a kisdédi erdőőri állás üresedésbe jött, mely következő fizetéssel s egyéb illetményekkel van egybekapcsolva:

1. 400 korona készpénz;
2. Természetbeni lakás és kert;
3. 2400. □-öl szántóföld;
4. 400. □-öl szántóföld répatermelésre 2 tehén részére;

5. 2 darab tehénre nyári legelő az erdőben és téli takarmányra a 2 darab tehén részére megfelelő fűmennyiség;

6. Szükséges tűzifa lakására szállítva;

7. Pásztor-díj 20 korona;

8. Szántásra 8 korona;

9. Termény-beszállításra 8 korona;

10. Malomba való fuvarra 8 korona.

Egy évi kifogástalan szolgálat után készpénz fizetése évi 120 koronával fog javítani.

A folyamodványok alulírott főerdészhez f. évi **junius 20-ig** terjesztendők be, melyekben pontosan kimutatandók folyamodonak eddigi szolgálatai, életkora és az erdőőri szakvizsga letétele.

Kelt Rácvölgy (Tolnamegye, u. p. Tamási) 1904. évi május hó 27-én.

Fodor István,
főerdész.

2—2

ÁLLÁST KERES

26 éves, reform. vallásu, erőteljes, egészséges szakvizsgázott **erdőőr.** Cime megtudható e lap szerkesztőségénél.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NERVEÜ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szeged.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtallaloja
a remontoir ingóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, uj szerkezetű fegyvertartók, reliefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

Kitüntetések:

1897. ARCACHON - - -
- - ARANYÉREM, - - -
- - DISZOKLEVÉL. - - -

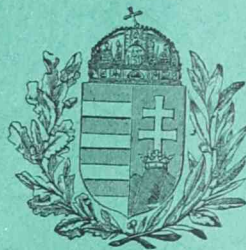
1897. VILÁGKIÁLLÍTÁS -
- - BRÜSSEL, - - - -
- - EZÜSTÉREM. - - -

1898. M.-VÁSÁRHELY
- - DICSÉRŐ - - - - -
- - ARANY-OKLEVÉL. -

1899. SZEGED - - -
- - OKLEVÉL. - - - -

1900. AZ ORSZÁGOS -
- - IPAREGYESÜLET - -
- - BRONZ DISZ-ÉRME.

1900. VILÁGKIÁLLÍTÁS -
- - PÁRIS, EZÜSTÉREM.

Magyar *****
Magpergető
Gyár *****
Erdei csemetekert
és díszfenyőtelep

Kitüntetések:

Az 1902. II. MEZŐGAZ-
- - DASÁGI KIÁLLÍTÁS
- - POZSONY, - - - -
- - ARANYÉREM ÉS - -
- - ELISMERŐ OKLEVÉL

1903. MAGYAR ÁLLAM
- - CZIMERE. - - - - -

1903. CS. ÉS KIR. UD-
- - VARI SZÁLLITÓI CIM.

1903. KERTÉSZETI KI-
- - ÁLLÍTÁS ZENTA, -
- - EZÜSTÉREM. - - -

1903. KERTÉSZETI KI-
- - ÁLLÍTÁS SZATMÁR,
- - DISZOKLEVÉL. - - -

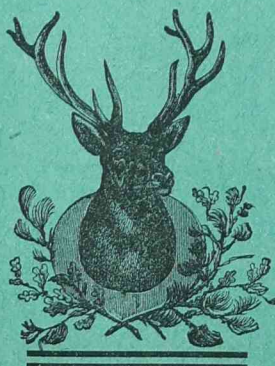
F A R A G Ó B É L A

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLITÓ

== ZALA-EGERSZEGEN. ==

Tisztelettel kéri a magyar erdész
közönséget, hogy

erdei vetőmag és erdei csemete
továbbá **DÍSZFENYŐ** szükség-
letének **beszerzése** alkalmával
hézagpótló hazai iparvállalatát az
eddig is kitüntető módon megnyi-
latkozott becses **pártolásában**
megtartani méltóztassék. ****

Czégem erdőbirtoko-
soktól is szivesen vá-
sárol mindennemű
famagot és annak ide-
jén mintázott ajánla-
tokat kér.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismerő kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégemet,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.